

Prodaje se:	Pretpлата:
u Beogradu i u krajevima za- posjednutim od carsko i kra- ljevskih četa po cijeni od 6 h	za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1-00
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni- Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 8 h	u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni- Hercegovini i Dalmaciji K 2-00
izvan ovog područja 12 h	izvan ovog područja K 3-00
	Oglasni po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 18. Telefon broj 67. — Upravna, primanje oglasa i preplate: Kneza Mihajla ul. broj 33. Telefon broj 25.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 17. jula.

Rusko bojište:

U Bukovini su obnovljeni ruski napadi protiv naših položaja južno i jugo-zapadno od Moldave ostali bezuspješni kao i prošlih dana. Neprijatelj je imao velike gubitke. U šumskom predjelu sjeverno sedla Prislopa stupile su za obe strane u borbu izvidnička i krstareća odjeljenja.

Kod Zabie i Tatarowa odbijeni su ruski napadi.

Sjevero-istočno od Burkanowa osujetile su naše predstraže neprijateljev pokušaj da svoje robove pomaknu u naprijed protiv naših položaja. Južno od Lucka napali su Rusi sa nadmoćnijim snagama, dio fronta kod Szklina odstupio je u predjelo istočno od Gorochowa. Zatim su saveznicke čete, koje su se borile južno od Lucka, zaštićene na zapadnom boku protiv napadom njemačkih bataljuna, neuznemiravane od neprijatelja, povučene iza donje Lipe.

Zapadno od Torczyna odbijen je jedan ruski noćni napad.

Talijasko bojište:

Neprijateljska topnička vatra protiv naših Barcola-položaja još traje. I u susjednom odsjeku do doline Astacha vrlo je živahna topnička borba. Na dolomitskom frontu nalazili su se pod žestokom vatom naši položaji sjeverno od doline Pelegrino i u predjelu Marmolata, na koruškome frontu odsjeka Seebacha i Reiblera. Talijanska pješadijska odjeljenja, koja su u dolini Seebacha prodirala, odbijena su.

Jugo-istočno bojište:

Nikakvih važnih događaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Hoffer, podmaršal.

Događaji na moru:

Jedna eskadrila pomorskih letilica bacila je 16. na 17. jula vrlo uspješno 90 teških i lakih bombi na željeznička postrojenja i vojničke zgrade kod Trevisa. Jedna je letilica nestala.

Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 17. jula.

Iraksko i perzijsko bojište:

Nema ništa novog.

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu, i to na odsjecima blizu središta bilo je nekoliko borbi povoljnih po nas. U središtu bor-

ba se svela na topničku borbu sa prekidima. Osim toga s vremena na vrijeme borbe mjesne prirode sjeverno od Čoruha. Na lijevom krilu propali su svi neprijateljski pokušaji napada zahvaljujući našim protunapadima, kojim su prilikom Rusi imali znatnih gubitaka. Prilikom jednog takvog protunapada opkolili smo i pobili cio jedan ruski bataljun. Inače ništa novog.

Brusilov.

Promjene u višim ruskim zapovjednicima postale su u ovome ratu stalna pojava. Veliki knez Nikolaj Nikolajevič bio je genijalan vojskovođa sve do njegovog pada, bugarski renegat Ratko Dimitrijevič predstavljao je isto tako propalu nadu kao i Rennenkampf, koji je svoju vojsku ostavio u mazurskim blatima; Ruskij trebao je da izvuče kola iz blata, pa nije uspio; Ivanov bio je iste sreće, a tek generalima Aleksiju Aleksijeviču i Brusilovu bilo je sudjeno, da svojom velikom ofenzivom postignu bar dobiti u zemljištu.

Ali šta predstavljaju sva ta imena. Za strategije od zanata možda i predstavljaju lica, koja misle i rade u duhu Clausewitz; ali za narod, za šire slojeve i za kulturni svijet oni predstavljaju razna imena, bezlične ljude, ljude, koji ne podižu već samo razoravaju. Svaki od njih upropastio je bar jednu vojsku, stvorio je svojim nedovoljnim darom hiljadama siročadi, učinio je, da je hiljadama majka osijedilo, a da su mnoge, vrlo mnoge djevojke izgubile nadu i vjeru u život.

Oni su pošli na čelu svojih vojski, a vratili su se sami. Vele, da je u srednjem vijeku bilo vojskovođa, koji su vršili samoubijstvo poslije izgubljene bitke, a kažu, da je i sam Napoleon poslije bitke na Aspernu duboko zamišljen nekako čudno igrao sa svojim pištoljem. Ali ove ruske vojskovođe jesu ljudi bez skrupula: Imperator ima još dosta milijuna ljudi, koji se daju žrtvovati strateškoj nesposobnosti i upornosti, da se postigne ono, što se ne može postići. Tako je mislio veliki knez Nikolaj, tako je mislio Ruskij, a tako misli sada i Brusilov. Njegova vojska od nekoliko milijuna grunula je na istok monarhije, zadobijala kilometar po kilometar te sada zapinje po staro-

me pravilu, da se i najbolja ofenziva jedared mora skrhati iz prostoga razloga, što su vojnici ipak samo ljudi, a ne mašine, koje ne znaju za živce i umor.

A već sada počinje ogovaranje Klika na carskome dvoru počinje da šapće, da Brusilov nije učinio ono, što je prema sredstvima, kojima je raspolagao, mogao učiniti; njegovi se suparnici i drugi zavidljivci raduju, a narod, pusti narod, koji je opet izgubio toliko svojih sinova, proklinje ovog anđela smrti, koji je otjerao na onaj svijet tolike njegove sinove.

Možda će Brusilov morati da ide, ko zna? Ali ko će doći poslije njega? Da li će doći neki, koji je kašikama srkao vojničku genijalnost, koji je pronasao kakvu taktiku bolju od starih pravila starog gospodina Clausewiza. A ova nova veličina poći će novom ofenzivom, a glupost naroda ovaj princip imperije dopušta, da se podnesu nove žrtve.

Brusilov nije naročita pojava, on je jedan tip vojskovođe, koji mora voditi rat zato što je zato vaspitan i zato što smatra da je pozvan za to. Čovjek koji raspolaže silom, a uslijed toga i pravom.

No samo narod treba žaliti, narod koji je odveć slab da se otrese ovog nametnutog vođe, narod koga biju „nagajkom“ i zavode lažnim idolima, narod koji ni najmanje nije plašljiv kad valja jurišati na najjače robove, ali koji je odveć plašljiv da stane u front protiv svojih pravih neprijatelja.

Prva njemačka trgovačka podmornica.

Amerikanske mjere.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 17. jula.

Amerikanska vlada isposlala je tri ratna broda do rta Virginija, radi čuvanja straže prilikom odlaska „Deutschland“, kao i radi zaštite neutralnosti u zoni od tri morske milje.

„Frankfurter Zeitung“ o značaju podmornica.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 17. jula.

„Frankfurter Zeitung“ piše, da trgovački podmorski brodovi nijesu stvar sporta, već da predstavljaju jedno novo i važno saobraćajno sredstvo. Ovi brodovi mogu u dvadeset putovanja da pokriju svu potrebu Amerike u bojama, koja je 1912.

godine iznosila 20.000 tona. Slično pak stoji stvari sa uvozom važne robe za Njemačku, kao što je nilk i kaučuk. Prema tome, ovi će brodovi uspješno slabiti neprijateljsku blokadu i biće prethodnica i simbol zalazeće pomorske snage Engleske.

Engleski strah.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 17. jula.

„Daily Chronicle“ veli: Ako Njemačka bude pustila u saobraćaj makar samo osam trgovačkih podmornica, to će ona biti u stanju da ustanovi spoljnu trgovinu od nekoliko milijuna maraka mjesečno. S toga saveznici treba da se potruže da učine kraj ovoj novoj podmorskoj trgovini. Iz toga razloga moraću Engleska da proširi svoj trgovački nadzor i nad Sjedinjenim Državama i Južnom Amerikom.

I Holandjani grade trgovačke podmornice.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 17. jula.

Ovdje namjeravaju osnivanje dioničarskog društva za gradjenje podmorskih trgovačkih brodova od po 5000 tona.

Englesko-francuska ofenziva.

Car Wilhelm na poprištu nove ofenzive.

K. B. Berlin, 17. jula.

Iz glavnog stana javljaju: Večeras je car Wilhelm bio na odsjecima gdje se vodi borba na Sommi. Pošto je od glavnog zapovjedništva vojske primio raport o izvršenim operacijama, imao je razgovor sa načelnikom glavnog stožera operacione vojske. Pri posjeti poljskih bolnica odlikovao je teške ranjenike gvozdenim krstom. Kao što je to više puta učinio u posljednje vrijeme kad bi dolazio kod četa na Maasi, sada je hrabrim vojnicima, koji se bore na Sommi izjavio svoje priznanje i svoju zahvalnost.

General Haig javlja pod 17. ov. mj.

Obostrano teško topničko djelovanje. Englezi u zauzetim položajima nalaze stalno velike količine materijala. Zapijlenili su pet teških obica i četiri topa od 7.7 cm. Juče smo u šumi Furin povukli jedno odjeljenje, koje se je utvrđivalo i s uspjehom zaštićivalo čete; ovo je izvršeno neometano od neprijatelja.

Dvije su njemačke letilice napadnute od naših letilica nad neprijateljskim linijama i svaljene. Druge dvije su ozbiljno povrijeđene i prisiljene, da se spuste. U okolici Verduna zapalila je jedna njemačka letilica neprijateljski balon za posmatranje. U noći od 15. na 16. ov. mj. bacale su francuske letilice na stanicu Hombieux, Roisel kao i na jednu tešku bateriju bombe. U istoj noći izbacile su druge naše letilice bombe na stanicu Ablecourt, Tergier i Chauny.

U 11 sati poslije podne: U Champagne traju živahna djelovanja ruskih i francuskih izvidnica. Na lijevoj obali rijeke Maase traje dosta živa paljba. U okolici

Chattancourta istočno od visine 304 zauzeli smo nekoliko neprijateljskih rovova. Na desnoj obali upotpunile su naše čete svoje uspjehe. Zapadno od Fleury-a zarobili smo nekoliko neprijateljskih vojnika. U ovoj okolini traje žestok topnički boj, inače je srazmjerno prošao dan mirno.

Letilički bojevi: U jutro 16. jula srušene su u okolici Somme dvije neprijateljske letilice. Jednu je srušio poručnik Guynemer, njegovu desetu. Na 15. jula srušio je narednik Rochefort svoju petu neprijateljsku letilicu.

Juče 3 sata po podne grunuše Nijemci južno od Somme, zaklonjeni maglom, kraj kanala naprijed, učiniše žestoke napadaje prema Maisoneffe i selu Biaxhes, koje zauzeše. Ali žestokim protunapadajem povratih Francuzi opet Biaxhes, Maisoneffe, kao i šumarka na sjeveru, gdje su se nekoliko Nijemaca odupirali. U predjelu Chaninos uskočilo je jedno njemačko odjeljenje poslije žestoke pucnjave u strijeljačke robove prve linije sjeverno od Chilli. Jedan protunapadaj u brzo ih je otud odbio. Sjeverno od Aisne u predjelu Onoher očišće Francuzi jednim uspelim naletom jedan protivnički strijeljački rov. Na desnoj obali Maase pokušao je jaka njemačka izvidnička odjeljenja, da se približe francuskim strijeljačkim rovovima u šumi između rijeke grebena Pfeifi, ali su rastjerani pješadijskom i preprečnom vatom. U odjelju Fleury imala je francuska pješadija značajne uspjehe istočno i južno od sela. Topnička djelatnost bila prije i poslije toga na objem stranama u tom predjelu kao i u predjelu Chenois i Lauffe vrlo jaka. U predjelu Somme djelovali su francuski borbeni letaci.

Major Moraht o posljednjim borbama.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 17. jula.

Major Moraht, vojni saradnik „Berliner Tageblatta“, veli, da ne treba precjenjivati posljednje lokalne uspjehe što ih postigoše Englezi, pošto oni ne znače mnogo za krajnji ishod velike borbe na Sommi. Možda baš ove borbe stavljaju u veliko pitanje krajnju pobjedu naših neprijatelja. Engleski su gubici bili ogromni. Ogorčena borba još nije završena. Za sada Englezi raspolažu sa mnogo ljudstva, koje mogu baciti pred topove. Južno od Somme kod Barleuxa i kod Estrées Francuzi su uzalud jurišali. Sve što su postigli jesu jedino strahoviti gubici. U opšte ova bitka na Sommi daje prilike našim neprijateljima, da strašno puste krv, a s druge strane pokazuje koliko je neodoljiva otporna sila naših vojski. Poslije tri nedjelje borbe mjesta Combles i Peronne, operativni cilj neprijatelj, nijesu osvojili, a međutim naša se odbranbena linija svakim danom sve više i više snazi.

Stalne engleske opomene za strpljenjem.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Haag, 17. jula.

„Times“ veli, da se publika ne treba

Podlistak.

Opsada Beograda 1789.

Opsada i zauzeće Beograda po četama maršala Laudona 1789. god., često je bilo opisivano. Prirodno je, da je događaj od tolike povjesničke važnosti, moramo naći mnoge kroničare. Već mnogi od samih učesnika htjeli su svoje uspomene sačuvati svojoj porodici i docnijim pokoljenjima, pa su ih manje ili više opširno ispisivali. Drugi pak nijesu se zadovoljavali ovakim prostim bilješkama iz ratnog dnevnika, već su se trudili, da dadu što je moguće potpuniju sliku kako svojih djela, tako i cijeloga doba, u kojem su živili i radili. Na taj su način postali radovi, koji, ma koliko i po neki put i bili dobri, bijahu namijenjeni u prvom redu uskom krugu porodice i njenoga potomstva, pa su samo rijetko objelodanjeni. Samim tim pak oni su često zasluživali veći značaj, nego što su ga imali o svojoj stvarnoj vrijednosti. I zbilja njeke su se od tih djela manje ili više vrijednih, možda poglavito zbog imena piščevog, možda pukim slučajem prenijela od pokoljenja do pokoljenja, pa su se tako do dan danji sačuvale od potpunog zaborava. Ali je ipak u toku vremena progutala pomrčina zaborava najveći dio takovih radova, i to ne baš najlošije spise te vrste.

Tako je 1789. god. izašao takav jedan rad u Pragu, koji nosi naslov: „Volständige Geschichte von der Belagerung und Einnahme der Festung Belgrad durch k. u. k. Feldmarschall Freiherrn von Laudon, von einem k. u. k. Offizier, der dieser Belagerung beiwohnte“. To je tanka neugledna knjižica, starih požutjelih listova, koji

pokazuju, kroz koliko je ruku ta knjiga u ono vrijeme prošla. Danas je pak možete naći zaboravljenu pod debelim slojem prašine tek u ponjeko biblioteci, a ko zna, kad ju je posljednji put neko prelistavao. A ipak baš je to djelo zasluživalo bolju sudbinu. Njegov je pisac ostao anonimn i nepoznat, možda zato, što je knjigu pisao za uski krug poznanika i drugova, a možda pak i iz razloga, što pisac nije bio svjestan vrijednosti svoga rada, zato što nije znao, da je stvorio jedan napis od vrijednosti, koji daje tako potpunu i jasnu sliku onoga vremena, da se može uračunati u najbolje stvari, koje su se pojavile na tom polju. Jezik je tako prost i jasan, opis zbijen i stvaran a od jedinstvene plastike, da mora zainteresovati svakoga, koji ga čita. Stoga da ostavimo riječ piscu, pošto će biti korisno uporediti posljednje zauzeće Beograda sa zauzećem njegovim u ranijim vremenima. Pošto pak baš ovaj opis daje tako jasnu sliku tadašnjih prilika, događaja i borbenih srestava, to ćemo ga ovdje saopštiti u izvodu. Čitaoc mora imati utisak, da prisustvuje jednoj modernoj bici, u kojoj poslije topničke pripreme, razvijene du hujnjarske vatre, nastaje pješadijski napad.

28. septembra pozva maršal barun Laudon sve generale i reče im: „Prijatelji, ovdje je mjesto, gdje nam valja pobijediti ili umrijeti. Ja se odavde neću maći. Imam naredbu, da neprijatelju oduzmem Beograd. Upotrijebiću sve snage, da izvršim postavljenu mi zadatak. No ja tražim i od svih ostalih, da učine svoju dužnost. Tražim od svakoga, da bude pripreman, da pobijedi ili umre.“

Utvrdjena linija bila je već gotova. Reduti, izgrađeni u njenom opsegu, — snabdjeveni su opsadnim topovima, te

je 29. septembra u 7 sati u jutru počelo bombardovanje predgradja bombama i granatama, koje je trajalo četiri sata, dok su baterije, namještene na ušću Save, tukle beogradsku tvrđavu. Paljba je zatim ponovo otvorena poslije podne od 4 do 6 po podne. U veče došla je c. i k. dunavska flotila naredbu, da nadre u toku noći u pravcu Ratnog Ostrva, sve dok ne bude mogla dohvatiti svojim topovima. Prema ratnoj osnovi, tom se diverzijom sa Dunava imao neprijatelj vezati i natjerati da cijepa svoje snage. Tako su u toku toga dana izvršene sve pripreme, da bi se sutradan mogao izvršiti juriš na predgradja. U toku noći otišli su bataljuni, određeni za napad, na svoja mjesta. Vojnici su goreli od nestrpljenja, da izvrše juriš, te su jedva mogli sačekati slijedeći dan, kada će pod Laudonom i njegovim dostojnim potčinjenima pokazati gordim Turcima na beogradskim bedemima, da ništa nije nezauzimljivo, na šta se Laudon okomi.

30. septembra u jutro naredio je Laudon otvaranje topničke vatre. Obice i mužari brisale su prazni prostor između srpskoga grada i palisada, da bi otežavali protivniku, da im se primakne. Iz kamenih prangija pak bacani su džakovi, napunjeni barutom, kamenje i mala djulad na same palisade, da bi se one očištile od Turaka. Sesnaest topova djelovalo je na podnožje palisada, tako da su ove na četiri mjesta tako pokošene, da su ubrzo strčila četiri otvora dosta širokih, da propuste po jedan vod. Najedared na dat znak umskoše baterije. Dok se oko utvrđenja polako dizao gust dim, prodoše pet minuta punih svećane tišine i očekivanja. Bataljuni ubrzanim korakom u četiri kolone krenuše provaljenim palisadama. Samo naprijed, samo hrabro,

djeco! . . . sokolio je Laudon iza baterije grenadire, koji su s nožem na puški nastupali. A ovi su jurili što su mogli brže ka palisadama, prodiruše kroz otvore njihove, srčano napadoše i neprijatelja otjeraše poslije ogorčene borbe iz njegovih rovova iza palisada. Tako je zauzet cio gornji dio predgradja, cio srpski grad, koji leži između brijega i Save, te zatim ulica, koja vodi od Save ka šabačkoj i novoj kapiji, kao i jedan dio pristaništa, pa je sve to osigurano od pristunapada. Toga se dana naše topništvo prvi put pokazalo u svojoj svojoj sili i sposobnosti. Grozna je bila paljba oko Beograda, metci su pljuštali jedan za drugim, brzinom, kojom udara doboš, tako da uho nije bilo u stanju odvojiti pucanj od pucnja. U toku noći izvrših Turci tri protivnapada, ali su u prkos svojoj očajnoj hrabrosti, sva tri puta vraćeni krvavim glavama. 1. oktobra podignuti su paralelni rovovi, posunisce i saobraćajnice, te u opšte svršene sve pripreme za glavni juriš na tvrđavu. Toga dana naredio je Laudon, da se istakne bijela zastava u znak privremene obustave borbe. Kad je na to i neprijatelj prestat sa paljbom, poslat je jedan zarobljenik sa jednim trubačem u grad, da tamo isporuči slijedeći poziv: „Pošto je paši i onako poznato istjerivanje Turaka iz Banata, to se on sada izvještava o stvarnoj pobjedi, izvojevanoj nad velikim vezirom, te mu se iskreno saopštava, da cilj akcije, naredjene za sutradan, nikako ne će biti samo zauzimanje predgradja, već izvojevanje potpune pobjede. Posada neka se ne nada oslobodjenju od strane Abdi-pašine vojske, pošto je i prema njemu već poslana jedna c. i k. vojska, da ga potuče. Paši dakle ne oštaje ništa drugo nego da preda grad, ako želi da sačuva svoj i svojih ljudi ži-

vot, te imovinu stanovnika, pošto će mu se u tome slučaju dozvoliti slobodan odlazak. Ako pak paša ne bude voljan, da primi ovaj blagonakloni prijedlog, ne će biti milosti ni za koga, i sve će biti uništeno ognjem i mačem“. Paša je odgovorio: „Ne sumnjam u istinitost vijesti o porazu velikog vezira, za kojim mi se javlja u pozivu, ali za to mi ipak nije moguće da se predam, pošto sam za čitave godine snabdjeven hranom i municijom, a pošto pored toga još imam i pouzdanih izvještaja, da će mi skoro doći u pomoć seraskijer Abdipaša. Ako bi se pak i njemu dogodila nesreća, da bude potučen, ja se nadam, da će gospodin maršal imati toliko čovječnosti i velikodušnosti, da ne dopusti da se svirepo postupa samnom i sa posadom“. Odmah po stizanju odgovora ponovo je otvorena vatra te preduzeta najvećom žestinom. Vatra je bila upravljena najviše na onaj dio pristaništa, što još nije bio posljednj od naših. Zapali se temišvarska kapija i mlina u blizini, te je još na nekim mjestima buknuo plamen. 2. oktobra u 8 sati u jutro formiraše se pukovi za napad. Glavni vojni sveštenik očitao je u nadvojvodinom šatoru svećanu misu, te najzad otpjevan „Te Deum“. Topovi 24-funtaš i 12-funtaši, namješteni iza nadvojvodinog logora, opališe po trostruki plotun, a poslije svakog od tih plotuna opalila je cijela vojska brzom paljbom. Poslije ove u njeku ruku počasne paljbe s ove strane rijeke opali i zbor princa de Ligne u Zemunu i dunavska flotila, razvijena od Bežanije do Pančeva. Posljednjia je djelovala na sve, što je mogla dohvatiti, kao god i pomenute savske baterije.

(Svršiče se.)

dati zavesti engleskim uspjesima, da izgrubi iz vida prepreke, koje se još imaju prebroditi. Narod bi dobro učinio, da se malo podrobnije pozabavi problemom, koji general Haig ima da riješi.

Austro-Ugarska.

Jedan arbanaški biskup kod cara.

K. B. Beč, 17. jula.

Njegovo veličanstvo car primio je u audijenciju nadbiskupa skopljskog Lazara Medija, glavnara biskupije, koja stoji pod Previšnjim protektoratom.

Rasprava protivu poslanika na carevinskom vijeću.

Kako "Parlamentskorrespondenz" javlja, trajala je kod suda u Grazu od 17. juna do 4. jula glavna rasprava protivu dalmatinskog poslanika na carevinskom vijeću dr. Tresić-Pavičića, koji je bio okrivljen zbog veleizdaje. Optuženoga je branio poslanik Laginja. Svjedoci nijesu saslušani. Postupak dokazivanja odnosio se samo na čitanje opsežnih akta. Presuda, koja je izrečena 4. jula, glasila je na oslobođenje i Tresić-Pavičić je odmah pušten u slobodu. Tresić-Pavičić, koji je odmah početkom rata bio interniran pa zatim uapšen, ostaje i dalje, i ako je oslobođen, interniran u mjestu, koje mu je opredijeljeno.

Balkanske vijesti.

Kralj Nikola u Vichy-u.

(Naročiti brzojav "Beogradske Novine").

Zeneva, 17. jula.

Kralj Nikola je sa suprugom i kćerima prispio u Vichy na dvomjesečno bavljenje.

Egipatska konjica u Solunu.

(Naročiti brzojav "Beogradske Novine").

Lugano 17. jula.

"Corriere della Sera" javlja iz Soluna, da je tamo prispio veliki transport engleske konice iz Egipta, kao pojačanje vojske Sarrall-ove. Iako sada sporazum raspolaže znatnim snagama, ne postoji namjera za kakvu ofenzivnu akciju.

Najnovije brzojavne vijesti.

Loše stanje engleske vojske u Mezopotamiji.

(Naročiti brzojav "Beogradske Novine").

Haag, 17. jula.

"Times" opisuju zlo stanje engleske vojske u Mezopotamiji. Nebrojeno tužbi od strane vojnika i njihovih rođjaka, stiglo je redakciji. Čete trpe oskudicu u najvećim potrebama. Količina i kakvoća snabdjevanja se oštro napada. Bolesni dosta, sanitarni uslovi nedovoljni. "Times" izjavljuje, da je odluka, osvojiti Mezopotamiju jednim dijelom indijske vojske, jedna od najnepametnijih odluka što su je engleski političari i vojskovođe ikada donijeli.

Izgledi za Englesku.

U mjesto Njemačke — Japan i Amerika.

(Naročiti brzojav "Beogradske Novine").

Haag, 17. jula.

"Rotterdamsche Courant" dobio je pismo iz Japana, u kome se veli, da je položaj Engleske uslijed rata znatno nepovoljniji postao, pošto na mjesto jednog konkurenta, Njemačke, sada dobija i Ameriku i Japan kao konkurente u trgovini. Za Englesku bi bilo od veće dobiti, kad bi svoje nesuglasice sa Njemačkom izravнала, nego li da Kitaj baci u naručaj Japanu i Rusiji. Jer to bi značilo početak borbe o prevlast između bijele i žute rase u istočnoj Aziji. Evropa treba što prije, da se sporazume, da bi preduprijedila ovu opasnost sa istoka.

Nova pozivanja u Francuskoj.

K. B. Paris, 17. jula.

Prema vijestima "Tempa", moraće svi otpušteni, koji su opet pronađeni sposobnima, nastupiti vojnu službu na 7. augusta. Ovo su godišta 1913. do 1917.

Savez za štednju u Parisu.

K. B. Paris, 17. jula.

U Parisu je obrazovan savez za propagiranje štedljivosti. "Petit Parisien" nalazi, da je ovaj savez potpuno na svome mjestu, pošto valja preduzeti sve moguće mjere, da bi se mogla otkloniti skupocina. Francuska poljoprivredna proizvodnja došla je na mrtvu tačku uslijed nedostatka radne snage. Izvjesne mjere, kao dovodjenje talijanskih radnika na jugo-istoku republike, o čemu se još pregovara izgleda da neće biti dovoljna. S toga treba Francuzima toplo preporučiti više štednje, reda i skromnosti.

Veliki francuski zajam u Americi.

K. B. Paris, 17. jula.

Prema jednom brzojavi, što ga dobija "Journal" iz New-Yorka, Morgan je tamo objavio, da je obrazovao društvo, koje će realizovati Francuskoj zajam od 500 milijuna franaka. Predsjednik je društva bivši američki poklisar u Parisu Bacon.

Svedska protestuje.

(Naročiti brzojav "Beogradske Novine").

Stockholm, 17. jula.

Kada su to skoro Rusi uхватili njemački brod "Lissabon" uzvikuju je kapetan broda: "Ovdje nemate nikakva posla, ovdje je Svedsko zemljište". Zapovjednik ruskih ratnih brodova odgovorio je: "To mi je sasvim sve jedno". Zbog toga, kao i uslijed stalne povrijeđe svedske neutralnosti, vlada ovdje veliko nezadovoljstvo i svedskom protestu u Petrogradu pridaje se zato velika važnost. Svedska je riješena, da ove ruske ispade energično preduzetne pa zato, veli se, i sprema protivne mjere. I u Norveškoj se ljute zbog smetnji što se od strane Engleske ukazuju norveškoj trgovini. Zvanični "Dagblad" izjavljuje, da treba energično protestovati što Engleska kontrolira norvešku trgovinu. Dosada su Norvežani smatrali Engleze i pored svih njihovih ispada, kao borbe za samostalnost malih naroda.

Grad i okolica.

Sanitarne mjere u Beogradu.

V. Iznošenje djubreta i smeća spada u današnjim prilikama među najteže zadatke gradske higijene, jer je trebalo i još treba da se propuštenu nadoknadi, da se uklone bez obzira nagomilana djubrišta i da se po planu sprovede čišćenje mnogih domova, odnosno njihovih dvorišta, prepunjenih mnogim smećem, ostacima od ruševina, štakalim djubretom i drugom nečistoćom. U tu svrhu morale su a i sad se moraju preduzeti asanirajući radovi, koji medjutim uslijed oskudice redovne na raspoložuju stojećih vozni sredstava i teškoće u nabavci radne snage vrlo sporo napreduju.

Čišćenje ulica vrši se rano u jutru. Čišćenje domova i dvorišta preduzima se po kotarima u izvjesnom turnisu. Uklanjanje djubrišta je djelimično već izvršeno, a djelimično se sad izvršuje. Uoči uklanjanja i smećišta dolazi još i uklanjanje ostataka od ruševina od oštećenih domova prilikom bombardovanja.

Kao jedino mjesto, na koje se ima iznositi sve pobrojano, određeno je "Karaburma", na kojoj se periodično sagorevaju štakalo djubre i smeće. Protiv njenog položaja, istočno od grada i na Dunavu a uz to u pravcu običnih vjetrova, nema šta da se primijeti.

Slijedeći brojevi neka posluže kao slika za otlajavanje poslova oko odnošenja smeća, ostataka od ruševina i djubreta:

U junu o. g. odneto je iz 1140 domova 1,488.940 kg. u 4030 kola.

Stanje ulica i javnih mjesta može se s obzirom na opisane prilike nazvati zadovoljavajućim.

Pravodobno i redovno odnošenje čovječijeg izmeta iz mnogobrojnih nužničkih jama, bilo je prvih mjeseca sprječeno uslijed pomanjkanja zgodnih kola za odnošenje.

Gradskom koncesionaru stajahu samo dvoje kola s buradima na raspoložuju, kojima se mogao samo noću služiti i u najboljem slučaju samo jednu tonu odnijeti.

Po kupovini novih i popravi starih nadjenih latrina, mogu se sad 10 tona dnevno iznositi. Izručivanje tih latrina vrši se sa doline glavnog odvodnog kanala gradskog nad samim u tokom njegovim u Dunav ispod "Karaburme" ili u sam Dunav.

Gradsko groblje nalazi se izvan grada i istočno od njega na jednoj uzvišici.

Pošto je groblje skoro popunjeno, to je gradska opština tražila dozvolu za prekopavanje starih grobova od 9/10 godina, ali se ta dozvola nije dala, jer se upotrebom još praznog mjesta i proširenjem groblja može lako pomoći.

Za mrtvace mojsijeve vjere odvojeno je jedno naročito odjeljenje.

Uz ovo groblje za gradjanstvo određeno je desno od njega novo ustanovljeno groblje junaka za njemačke i austro-ugarske časnike i vojnike, koji su poginuli u okolini ili umrli u beogradskim vojnim bolnicama.

Lijevo od njega nalazi se groblje za srpske pale vojnike.

U samom gradu postoji doduše još jedno groblje, ali se ovo više ne upotrebljava.

Broj ekshumiranja u cilju prenošenja lješeva izvan Beograda iznosio je za vrijeme, na koje se ovaj izvještaj odnosi, svega 4. Dalje prenošenje lješeva obustavljeno je. Radi sahrane na ovdašnjem groblju bilo je 32 ekshumiranja.

Gradske škole stajahu u sanitarnom pogledu pod nadzorom sanitetskog odjeljenja kotarskog zapovjedništva. Svakoje škole dodijeljen po jedan školski liječnik, koji ima da nadzire sanitarne i higijenske prilike u školi i da izvještava o eventualnim nedostacima u tom pogledu.

Za vrijeme, na koje se ovaj izvještaj odnosi, morale su se zatvoriti 2 škole zbog sitnih mrasulja. Te su škole odmah temeljno očišćene i podvrgnute desinsekciji.

U početku su davane koncesije za fabrikaciju i prodaju životnih namirnica bez predhodnog komisijskog pregleda dotičnih lokala, ali se sad u svakom slučaju prije davanja koncesije vrši komisijski pregled fabrike odnosno prodavnice. Ali, da bi bilo kontrole o pridržavanju higijenskih propisa i u onim fabrikama i radnjama, koje su prije osnovane, preduzeto je u vreme, na koje se ovaj izvještaj odnosi, 297 komisijskih, sanitetsko-policijskih pregleda lokala, u kojima se spremaju ili prodaju životne namirnice. Dalji su pregledi u toku.

I trgovci stajahu pod neprestanim nadzorom. U toj svrhi postavila je gradska opština 3 tržišna povjerenika. Izradjen je pravilnik tržišni, a u skoro će se otvoriti i tržišni ured.

Kupatila: U Carigradskoj ulici uredjeno je narodno kupatilo sa 56 tuševa i 2 kade. U tom zavodu nalaze se sva uređenja za desinsekciju formalinom i sumpornom parom, kao i jedan veliki uzidani parni desinfektor, koji hvata 3 m³.

U Mišarskoj ulici nalazi se nova zgrada, određena za narodno kupatilo, kojoj abstrahujući od njene loše građevinske nepotpunosti, nedostaju još samo mašinalna uređenja, pa da odgovara pozivu, kome je namijenjena.

Riječno kupatilo nije do sad još otvoreno.

Spomenik junacima u Beogradu.

Doznajemo o jednom planu punom pijeteta. Uspomena na junake pale u borbama oko Beograda uvijek je bilo podizanjem jednog umjetničkog spomenika. U posadi beogradskoj ima toliko časnika i vojnika koji su, bilo po darovitosti, bilo po zauzimanju umjetnici, da će ih se zacijelo naći više koji će za namjeravani spomenik izraditi plan i izvršiti posao. Da će pri tom svaki umjetnik kome se bude bilo obratilo sa nalogom za ovaj posao, isti primiti sa najvećom gotovošću, stoji van svake sumnje. Naši umjetnici koji se nalaze na vojnoj dužnosti, dali su i dosada dovoljno dokaza o tome, da vojna služba nije ugušila smisao za umjetnošću i umjetničkim radom. Da će pak bolno jecanje na junačinu smrt palih drugova naše umjetnike i vojnike dirnuti i oduševiti i da će im to sjećanje dušu podstati na plodnij umjetnički izražaj zamišljenog motiva, može se u naprijed sa sigurnošću očekivati.

Uskoro ostvarenje ovoga plana poniklog na jednom od visokih mjesta, izgleda dakle osigurano. Za sada je cijela stvar još u planu s kojim se njegov tvorac bavi. Idući korak biće određivanje načina izvidjanja i kao sa tim u vezi, izbor umjetnika.

Ovaj se do sada zacijelo samo iz toga razloga nije još izvršio, što ima mnogo umjetnika koji za ovo dolaze u obzir, i što je izbor forme stvar umjetnika. Stoga će biti pozvani svi umjetnici, ovdje na vojnoj dužnosti, kao vajari, arhitekte, živopisci, da u rasipanom konkursu učestvuju. Nema sumnje da će neposredna a i viša zapovjedništva ukazivati svu moguću potporu, da utakmicari dobiju obilnoga vremena za rad, da im se olakša eventualno i nabavka materijala tako da svaki od njih sa svojim poslom bude gotov određenoga dana. Na taj način možemo očekivati projekte koji će se po svojoj umjetničkoj vrijednosti moći klasirati, da bi se najboljem od njih mogla dodijeliti nagrada. TOME pak koji bude izradio nagradjeni projekat, biće povjeren a i izrada djela, koje će varoš Beograd obogatiti jednim umjetničkim i punim pieteta spomenikom.

Kaznjen mesar.

Opština grada Beograda kaznila je Stanišu Stefanovića, mesara na Cvjetnom Trgu, sa pet dana zatvora zbog neposlušnosti prema organu vlasti.

Ovu kaznu odobrio je i građanski povjerenik pri opštini grada Beograda.

Iz sudnice.

Osuda jedne razbojničke družine.

Cigani svirači Svetozar Radosavljević, Stanoje Radosavljević, Vladimir Paunović i Svetozar Milošević iz Rajana napali su noću u oči 10. januara tek. god. u šumi kod Vukičevića Lazu Markovića, zemljoradnika i oteeli su mu šest dinara. Ovaj je grešnik od pomenutih razbojnika toliko zlostavljen jednom sikrom, štapovima i pjesnicama, da je umro od nanesenih mu povrijeđa. Sud okružnog zapovjedništva valjevskog osudio je zbog djela razbojništva Stanoje Radosavljevića na smrt vješalima, koja je osuda već izvršena, a Svetozara Radosavljevića na 16, Vladimira Paunovića i Svetozara Miloševića na 10 godina teške tamnice i ove kazne postale su odmah izvršne.

Kaznjeni za krađu volova.

Zemljoradnici Rako Pančić i Svetozar Pančić iz Vrbova predati su sudu zapovjedništva mosne brane i grada beogradskog zbog djela krađe. Ova su dvojica u oči 4. aprila prodrli zatvorenu štalu Jelene Viktorović u Sepšinu i ukradoše tamo dva vola u vrijednosti do hiljadu kruna. Obojica su osuđeni na tešku tamnicu od pet godina. Zapovjednik mosne brane i grada Beograda smanjio je putem milosti ovu kaznu na po tri godine.

Priskrivanja oružja.

I pored ponovljenih naredaba o predaji oružja, seljanka Leposava Drinče-

vić iz Lukovca nije bila postupila prema toj naredbi. S toga ju je sud okružnog zapovjedništva valjevskog osudio na šest godina teške tamnice radi djela upravljelog protiv bezbjednosti u bojne sile. Bila je prikrila dva reволvera.

Zemljoradnici Miladini Srećko Mihajlović iz Stuborića, koji su bili prikrili jednu pušku, osuđeni su zbog istog djela na po šest godina teške tamnice.

Smrtna osuda.

Seljak Sreten Radenković, opro se je koncem januara 1916. godine jednoj austro-ugarskoj vojnoj patroli, koja ga je htjela uapsiti, pa je na patrolu ispalo pušku. Sud okružnog zapovjedništva u Kragujevcu osudio je Radenkovića na smrt, pa je on isti dan vješan.

Seljak Marinko Vesković odgovarao je pred sudom okružnog zapovjedništva gornjo-milanovačkog zbog prikrivanja 118 komada bojnih metaka. Sud je usvojio gledište, da je osuđeni imao namjeru, da time u datom slučaju nanese štete austro-ugarskoj odnosno koristi neprijateljskoj vosci, te ga je osudio na smrt vješalima. Osuda je izvršena sutradan po donošenju presude.

Milutin Radojević i Milivoj Cirić iz Malog Sela izvršili su zločin prema sigurnosti države i njene ubojne sile, time što su u oktobru 1915. god. zakopali jedanaest ruskih brzometnih pušaka, a nijesu ih predali uprkos naredbi okružnog zapovjedništva. S toga je sud okružnog zapovjedništva kragujevačkog obojicu osudio na smrt vješalima. Okružni zapovjednik smanjio im je kaznu putem milosti na 20 odnosno 25 godina teške tamnice.

Petar Ivanović, zemljoradnik iz Osladića, u prkos ponovljenih naredaba i potka vlasti o predaji oružja, nije predao jednu bombu i ubojnu municiju u namjeri, da naškodi austro-ugarskoj vojnoj sili. Osuđen je na smrt vješalima; presuda je odmah izvršena.

Narodna privreda.

Rat šećera.

Njemačka i Austro-Ugarska stoje u svjetskoj produkciji šećera na prvom mjestu. Produkcija Njemačke iznosi preko dva milijuna tona, dok se u Austro-Ugarskoj producira sirovog šećera više od jedan i četvrt milijuna tona. Prema vrijednosti izvoz šećera stoji u trgovini Njemačke na trećem mjestu, pa je u godini 1913. iznosio 264 milijuna maraka, dok u Austro-Ugarskoj stoji šećer na prvom mjestu, a njegova vrijednost iznosi ravno 220 milijuna maraka. Austro-Ugarska i Njemačka izvoze više šećera u Englesku, koja treba godišnje oko dva milijuna tona, dakle toliko, koliko u opšte Njemačka izvađa šećera. Pojmljivo je dakle, ako Engleska, koja se poslije rata sprema na privredni rat, najveću pozornost obraća pitanju šećera, jer misli u tom pogledu najlagle a i najteže da pogodi središnje vlasti.

Već u maju prošle godine održane su konferencije interesanata šećera iz engleskih kolonija, a sada zauzimaju svoje stanište i engleski industrijalci i trgovački krugovi u stvari zakonskog uređenja pitanja šećera poslije rata. Koncem juna predali su oni engleskoj vladi memorandum, u kojem su oertali pravac kojim treba da pođe zakon u pitanju šećera, s druge strane da se pomogne vlastitoj industriji šećera i industriji saveznika, s druge strane da se otežava izvoz šećera iz neprijateljskih zemalja, u prvom redu iz Njemačke i Austro-Ugarske.

Polazeći sa sadašnjim postojećeg carinskog stanovišta traže oni, da se šećeru iz engleskih kolonija dozvoli popust od 50 na sto od carine, a jednako i prijateljskim državama. Šećer iz neutralnih država padaće pod sveopštu carinsku tarifu, kojoj će se pridodati još doplaci, ako će se ove države ustručavati, da sklope ugovore sa Engleskom, ili ako će stranim državama davati veće pogodnosti.

Kao što se vidi, na čelu slobodne trgovine, koja je do sada Engleska stalno težila da zadrži i koja je odvela do bruxelske konvencije od godine 1902. sada se u toj zemlji potpuno napušta i zamjenjuje zaštitnim carinama i izvoznim premijama, protiv čega je Engleska dosada najenergичnije oponirala. Do duše ovi zahtjevi ne odobravaju se svestrano ni u samoj Engleskoj, gdje ima još mnogo pristalica slobodne trgovine, ma da su oni danas pod uticajem ratnih događaja ostali u manjini. Ali je van svake sumnje, da će engleska vlada, ma da za sada još nije tačno odredila svoje stanovište, izaći u susret tim zahtjevima. Njemačka i Austro-Ugarska industrija šećera moraće dakle da budu pripravne na opadanje izvoza šećera u Englesku i moraće da prime nametnuti im "šećerni rat". Ali se odmah može i reći da će one moći da izdrže tu borbu, pošto šećerna trska engleskih kolonijalnih interesanata ipak neće rasti do u nebo.

Engleska zbilja do sada raspolaže najvećom proizvodnjom šećerne trske na svijetu, i to u Indiji. Ova indijska proizvodnja ravnjala se sa njemačkom proizvodnjom šećerne repe; iznosila je namjere 2.160.000 tona. No ipak je Engleska bila upućena da uvozi podjednaku količinu šećera, uslijed toga, što se indijski tržični šećer troši u samoj zemlji. A engleski šećer od repe za sada još izdaleka nije u stanju da konkurira šećernoj trgovini središnjih vlasti. Ma da se ne može poreći da će se na šećernom tržištu

još godinama osjećati posljedice ovog rata, to se s druge strane mora imati u vidu, da će se te posljedice ogledati samo pomjeranju tržišta. Ovo je razlog, stog razloga, što, s obzirom na sve što je veću potrošnju u šećeru, one države, koje su svojom proizvodnjom šećera vlasni svjetskom pijacom ne moraju se plašiti, im se zatvoriti ova ili ona pijaca, pošto se nadoknadi tu pijacu na mjestu. U nove pijace prije svega spada Balkan i prednji dio Orienta, koje će se naročito za šećer već sada predstaviti vrlo zahvalnu pijacu, a u buduću će biti potreba u šećeru biće još veća.

Od ne manje je važnosti i značajno širenje domaće potrošnje, a u kolikoj mjeri ona povećava, vidi se po tome, da je potrošnja šećera na jednom stanovnika u Njemačkoj godine 1900/1 iznosila 13,5 grama a 1910 godine već 17 1/2 kilograma. Iako je ukupna potrošnja u istome vremenu skočila od 697 tona na 1134 tona. A najzad valja napomenuti još jednu važnu okolnost: Ni jedna industrijska proizvodnja nije u stanju da se bez potrošnje po zemlju tako lako i brzo prilagodi promijenjenim prilikama kao poljoprivredna industrija, u koje se ubraja i proizvodnja šećera. Proizvodnja može da se smanji štete po narodnu privredu, prosto time ona zavisi od količine proizvedene sirovine koja se prema potrebi do mile volje smanjiti i povećati. Sad se pak već za jame rata, u prkos visokim cijenama koje pokazala tendencija da se izvršno na je dotle služilo kultivanju šećerne repe, upotrebi za još rentabilniju proizvodnju. Moralo se čak pribjeći naročitim mjerama da se ova tendencija bar u toliko ograniči da bi se mogla bar pokriliti domaću potrebu u šećeru. Kod velikog penjanja cijena šećera, koja se mora očekivati poslije rata, cijene žita otašte i poslije rata mali, visini, da će se proizvodnja žita svojevremeno prilagoditi tim prijevremim mjerama, a u izvrednom šećerne repe, što će ovi nedostatak u radnicima i visokim nagradama da računsa sa mnogo znatnijim proizvodnim troškovima nego li proizvodnja kod koje se nedostatak radne snage može zamijeniti mašinama. Pomjeranje tržišta proizvodnih prilika, što bi ga Engleska mogla izazvati svojim mjerama, prema tome moglo biti baš od koristi samim središnjim vlastima, tako da će možda Engleska ne gorko iskustiti "šećerni rat", što ga je zvajala.

Bečka burza.

K. B. Beč, 17. jula.

Kišovito vrijeme dalo je prije sve burzi povoda, da se drži rezervisano, u skoro se pokazala ponovljena volja u kupovinu dionica za naoružanje i za vojnim izdajama njihovog tečaja. I više željeza, koje u početku bijaše nešto u bije, oporaviše se. Ipak su se trgovački dioni obrt kretali mirnim tokom. Trgove iskuplje plaćane su pojedine vrste petroleja i municije i dionice za artiju i telefone. Rentovni trg održao se nepromijenjen.

Posljednje brzojavne vijesti.

Izvištaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 17. jula.

Zapadno bojište:

Između mora i Ancre razvila se Englezi najveću vatrenu djelatnost.

U području Somme traje obstrani živi topnički boj. Došlo je do djelimičnih neprijateljskih napada, kojih su Englezi dalje prodrli u Ouliers. Južno od Biachesa došlo je do oštiri borbi, u ostalom su svat padali vatrom našeg topništva sprječeni, ili se uopšte nijesu mogli razviti. Broj zarobljenih oko Biachesa porastao je na 4 časnika i 366 vojnika.

Na 15. jula započeti veći francuski napadi istočno od Maase nastavljeni su od danas ujutru. Uspjeh neprijatelj nije postigao, nego je istimice dapače izgubio zemljišta.

Na ostalim dijelovima fronta ne se dogodilo ništa osobitog. Odbijen je francuski napad sjeverno od Ouliersa, koji je uslijedio nakon eksplozije. Na visini Comeres raspukali su minami s uspjehom. Jedna je njemačka izvidnica kod Laufroicourta (Lotaringija) zarobila nekoliko neprijateljskih vojnika.

Na 15. su jula osim već javljene oborene još dvije neprijateljske mitilice, jedna južno od Somme, a druga kod Treslincourta (Oise).

Istočno bojište:

Vojna grupa maršala Fritzenberga: Neprijatelj je jačom vatre započeo napadima zapadno i južno od Rige, kao i na frontu Dvine. Kod Katarinhofa (južno od Rige) navalile su jače neprijateljske snage. Ovdje se razvio živ boj.

Vojna grupa maršala von Dede Leopolda Bavorskoga: Nema osobitih događaja.

Vojna grup generala pl. L. L. singena: Juzgopadno od Lucka i suzdržan je njemačkim protunapadom neprijateljski napad. Poslije toga su se da se skratu fronta nesmetano povukle za Lipu. Na drugim su mjestima nesmetano odvijeni.

Vojna grupa generala Bothmera: Položaj je nepromijenjen. Vrhovno vojno vodstvo.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

MOLIM prijatelje i poznanike mog muža Milutina Kovacevića, kočnčara srpskih željeznica...

MOLIM sve prijatelje i poznanike, koji bi ma šta znao za mog muža Jovana Gatalića...

Molim prijatelje da me izvjestite preko Crvenog Krsta je li živ i gdje se nalazi moj otac ANTONIJE PAJIC...

KORESPONDENCIJA.

O Mih. Todliću, Pension Regina, Zeneva. Poljite me odmah novac na koji način što prije i što više. Vrlo hitno. Ljubica. 8292-8

Gosp. MAURICE BOIS, Geneve, Suisse, Avenue, Picet de Rechement 23, za g. Dragoslava Mihajlovića, djaka u Ecole Primaire...

EDUARD ABRAVANEL, pour D. Konforti, Lausanne, Rue d. Petit 5. Doznala sam za Albertovu želju...

Croix rouge serbe, Geneve. Izvjestaj za mog sina Antonija, dobio sam i hvale vam. Molim javite mu da smo zdravi...

BOSI MILOVANOVIĆ, Geneve. Hvala ti, novac sam primila 686 kruna. Molim te, javi mi ovim putem...

Tri Tr. Novicu, Hotel Terminus, Zeneva. Dragi Tiso, dobita sam izvjestice tvoje o mom Perlu. Molim te, javi mi ovim putem...

Pension Regina, Geneve. Za art. majora Obrena Neškovića, Ja i Ruža smo zdravi i dobro. Uskoro će nam biti potreban novac...

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Najčuvljivije molim Bureau da me preko „Beogradskih Novina“ izvjesti za mog sina Iliju Petrovića...

Gospodji Lujki Kildis, Zeneva. Mila moja Lujko, tvoje pismo preko g. Kleina primila sam, velika ti hvala na izvješću o mojoj djeci...

Perla Arangeljoviću, apotekaru, Zeneva. Primih 261 krunu. Odavna nikakvih vijesti nemam od vas. Jeste li zdravi? Ja sam zdrav i sve vas pozdravljam...

Gospodinu TOMI MILIĆU, Geneva. Vašu kartu primih 7-og, nemam dovoljno reči da vam blagodirim. Molim javite mome mužu da sam primila 1.235 kruna...

G. STEVAN KOŠUTIĆ, industrijalac, Hotel „Eiger“, Bern. Molim vas ako je moguće da me izvjestite za mog zeta Miku Trajkovića...

G. SVETOZARU R. BUJOSEVICU, Zürich. Za Iliju Birčanina, medicinara, neka javi Milanu Strundžaliću da sam 143 kr. primila...

G. ACI DINIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Molim vas izvjestite me preko ovih novina, dali se još nalazi u Zenevi moj muž Dragutin Šumarević...

G. ACI DINIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva, za Dragutina Jankovića, advokata iz Beograda. Molim vas izvjestite me o Milivoju, sinu Svetozara Radosavljevića...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

Ugješša M. Radović, mašinovođa srps. Držav. željeznica treba da javi o sebi i svome tasi svojoj ženi u Niš ili unjaci u Čačak...

Olgi Derok, Prokuplje. Za sada nemogu dobiti pasoš. Novaca imam, ali ni na koji način ne mogoh vam poslati. Prodajte što se prodati može...

Milanu P. Djordjeviću, Zeneva, Rue 31, Decembre Nr. 71. Molim te izvjesti se, gdje se nalazi, je li živ i zdrav...

G. Dragomiru Miliću, glavnom blagajniku intendanture, živi smo i zdravi svi. Sa dućanom radim. Bori ako treba novaca vi mu dajte...

Croix Rouge Serbe Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. za Vukašina Radosavljevića. Kartu od 29. V. primili smo...

Redakcion du „Caurrier“ Rue Neuve du Temple 5, Zeneva. Učtivo molim redakciju, da me ovim putem izvjesti, je li živ i zdrav moj muž Danilo Atanacković...

Stojanu Veljkoviću, inžinjeru, Marsel. Novac sam primila i veliko ti hvala, samo biste molila, ako bi mogao više da mi pošalješ...

Jošifu Varonu, Leskovic. Ovim Vas molimo, da nam preko „Beogradskih Novina“ odgovorite odmah: kako se nalazite? Jeste li zdravi? Po mogućstvu neka podje sestra za Beograd...

ZÜRCHER BUREAU FÜR AUF-SUCHUNG VERMISSTER, ZÜRICH. Primila sam vašu kartu No. 26190. Molim izvjestite Acima Andjelkovića, da sam sa Radmilom, Jovankom i Kinom u Kragujevcu dobro...

Voji Lukiću, Zeneva. Molim te izvjesti moga zeta Svetozara M. Živčevića, isljednika XII. p., I. poziva, da sam poslala 400 kruna preko Wiener Bank-Vereina...

Franzu Blažeku, Rue Tahlberger Nr. 2, Python, Geneve. Slike su dobijene, kao i mi smo poslali, i Paraskeva je poslala. Svi smo zdravi, djeca jako napreduju...

G. MILANU P. NESIĆU advokatu, Hotel „Terminus“, Geneva. Najljubaznije vas molim, g. Milane, da me izvjestite preko ovog lista, da li je živ moj sin Velimir Lazarević...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

G. STEVAN KOŠUTIĆ, industrijalac, Hotel „Eiger“, Bern. Molim vas ako je moguće da me izvjestite za mog zeta Miku Trajkovića...

G. SVETOZARU R. BUJOSEVICU, Zürich. Za Iliju Birčanina, medicinara, neka javi Milanu Strundžaliću da sam 143 kr. primila...

G. ACI DINIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Molim vas izvjestite me preko ovih novina, dali se još nalazi u Zenevi moj muž Dragutin Šumarević...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

Gosp. Jakob Danić, Leichincher. Molim vas njko i tetka Bukice, ako je moguće da pošaljete našem Bati 400 (četiri stotine) kruna za naš račun i to na adresu Monsieur Mavorach Zounanna, Rue de Villereux 1. Geneve, Suisse...

Gđji. Olgi Andjelković, Zeneva. Molim te potruđi se te me izvjesti za mog muža Dobrivoja Vasiljevića, uč. pis., pek. čete, I. poz. šum. div. i mog brata Vlastu Radovanoviću...

MILORADU M. POLIĆU profesoru, II. beograd. gimnazije, Via Ludovici 46, Rim (Rome). Dragi Milorade! Primila sam poslani novac u 220 kruna, i još jedanput 110, svega kruna 330...

Jošifu Varonu, Leskovic. Ovim Vas molimo, da nam preko „Beogradskih Novina“ odgovorite odmah: kako se nalazite? Jeste li zdravi? Po mogućstvu neka podje sestra za Beograd...

ZÜRCHER BUREAU FÜR AUF-SUCHUNG VERMISSTER, ZÜRICH. Primila sam vašu kartu No. 26190. Molim izvjestite Acima Andjelkovića, da sam sa Radmilom, Jovankom i Kinom u Kragujevcu dobro...

Voji Lukiću, Zeneva. Molim te izvjesti moga zeta Svetozara M. Živčevića, isljednika XII. p., I. poziva, da sam poslala 400 kruna preko Wiener Bank-Vereina...

Franzu Blažeku, Rue Tahlberger Nr. 2, Python, Geneve. Slike su dobijene, kao i mi smo poslali, i Paraskeva je poslala. Svi smo zdravi, djeca jako napreduju...

G. MILANU P. NESIĆU advokatu, Hotel „Terminus“, Geneva. Najljubaznije vas molim, g. Milane, da me izvjestite preko ovog lista, da li je živ moj sin Velimir Lazarević...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

G. STEVAN KOŠUTIĆ, industrijalac, Hotel „Eiger“, Bern. Molim vas ako je moguće da me izvjestite za mog zeta Miku Trajkovića...

G. SVETOZARU R. BUJOSEVICU, Zürich. Za Iliju Birčanina, medicinara, neka javi Milanu Strundžaliću da sam 143 kr. primila...

G. ACI DINIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Molim vas izvjestite me preko ovih novina, dali se još nalazi u Zenevi moj muž Dragutin Šumarević...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

Kosti Dimitrijeviću, Zeneva. Jesi li čitao oglase upućene ti u 142. br. „Beogr. Novina“ str. 5. Primila sam 100.75 Kr. Milovan više da ne šalje, već neka da Dušku i Niću, a ja ću od počima dobiti...

G. Danu Roljeviću, Zeneva. Molim te izvjesti Mihajla Marinkovića — Kijameta, art. kapetana, da sam sa Lenkom živa i zdrava...

Najučtivije umoljavam svoje prijatelje i poznanike, da me izvjestite ako stogod znaju o mojim sinovima Miodragu i Vojislavu Lj. Stanisavljeviću. U isto vrijeme neka me izvjestite ako znaju što o Dušanu Aleksandru i Bošku Dodiću...

G. Djordje Radloviću, Rue Pierre Fatio 25, Zeneva. Molim da me izvjestite što prije o mome mužu Živanu Glišiću, žandarmeriji. kapetanu I. klase, u posljednje vrijeme na službi pri Vrhovnoj Komandi...

Gospodinu Milutinu Uroševiću, rue de Berne Nr. 1, Zeneva. Molim vas izvjestite Dušana Krstića, kapetana, da smo izvjestaj o njemu, ocu i braći primili, radujemo se kad su zdravi...

„Kuriru“, Zeneva. Za Radišu. Neobično mi je stalo o toga, da me što je moguće prije izvjesti preko „Beogradskih Novina“ (pošto „Kurir“ neuredno dolazi), šta je sa Mihajlom Vučkovićem, kapetanom...

Gospodinu Vučku Jankoviću, Dufourstrasse 161, Zürich. Molim javite Peri, da sam sa svom familijom živa i zdrava. I treću partiju novaca od 190 kruna primila sam...

Milostivo molim vas, da me izvjestite, jeste li živ i zdravi i dalje javljaju, jer mnogo brinem. Mi smo svi takođe zdravi i sve ih pozdravljamo. Persa Krstića, Kruševac. 8389-8

„Kuriru“, Zeneva. Za Radišu. Neobično mi je stalo o toga, da me što je moguće prije izvjesti preko „Beogradskih Novina“ (pošto „Kurir“ neuredno dolazi), šta je sa Mihajlom Vučkovićem, kapetanom...

Molim te, javi mi ovim putem, kako su Miša i Kosta. Pozdrav od tetka Ljubice Hristić, Kralja Milutina ul. 5. 8366-8

MILANU P. NESIĆU advokatu, Hotel „Terminus“, Geneva. Najljubaznije vas molim, g. Milane, da me izvjestite preko ovog lista, da li je živ moj sin Velimir Lazarević...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

STEVI ACIMOVIĆU, hotel Terminus, Zeneva. Dragi Stevo, raspitaj se, molim te, za mog zeta, a tvoga druga, Ziku Raškovića, rezervnog sudskog kapetana...

G. STEVAN KOŠUTIĆ, industrijalac, Hotel „Eiger“, Bern. Molim vas ako je moguće da me izvjestite za mog zeta Miku Trajkovića...

G. SVETOZARU R. BUJOSEVICU, Zürich. Za Iliju Birčanina, medicinara, neka javi Milanu Strundžaliću da sam 143 kr. primila...

G. ACI DINIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Molim vas izvjestite me preko ovih novina, dali se još nalazi u Zenevi moj muž Dragutin Šumarević...

G. ACI DINIĆU, Zeneva. Pročitah vaš izvjestaj o mome mužu Dragomiru Goluboviću, konj. majoru iz Niša...

Kosta Makević, fotograf iz Beograda; Branko Novaković, trgovac iz Beograda; Bora Migrić, trgovac iz Beograda; Vojta Migrić, knjigovodja iz Srijajca; Ika Janjić, trgovac iz Palanke; Milan Jovanović, kafedžija iz Valjeva; Mihailo Jestić, advokat iz Valjeva; Pera Panjević, oficir iz Valjeva; Josif Gavrilović, oficir iz Beograda; Mića Pelivanović, sudija iz Cuprije; Zika Zivanović, trgovac iz Beograda; Miloš Arsenović, novinar iz Beograda; Z. Kornicer, banker iz Beograda; Z. Milosavljević, štampar iz Beograda; Milan Misković, apotekar iz Beograda; Apostol Stosić, trgovački pomoćnik iz Beograda; Milutin Sterić, trgovac iz Smedereva; Zivorad Tadić, »Dobra«, mehaničar iz Beograda; Teodosije A. Tadić, pješ. čeda iz Beograda; Milorad Trifunović, trgovac iz Požarevca; Čeda Pešić, okružni blagajnik iz Požarevca.

BOSILJ RAD. MARTIĆA, Valjevo. Knez Mihajlova ul. br. 12, Vaš otac i brat javili su se, ota su zdravi. Aca Dinić, NATALIJI NIKOLE STEFANOVIĆA konjičkog majora, Niš, Karadjordjeva 15, kum Nikola pisao mi, on, čika Mića, Aco, Milan i Steva zdravi su, a Vlada Genčić ovdje, pišite im preko mene. Pozdrav, kum Aca.

NATALIJI MILIVOJA RADIĆA, Beograd. — Radić je prije 10 dana došao ovdje, sada je u bolnici, počeo da se oporavlja, Mile sa ostalima. Pozdrav Aca Dinić.

VLADA MILENKOVIC, baka. In. izvjestava svoju porodicu da je zdrav, da mu pišu preko A. Dinića, sa njime je i Radojko Gavrilović.

MILAN JOVANOVIĆ, kafedžija iz Valjeva, javlja svojoj ženi da je zdrav, Aca Dinić.

MILAN STOJADINOVIC, direktor Banke iz Požarevca, zdrav je, porodica da mu piše preko Ace Dinića.

VIDI MIH. CVETKOVIĆA, Beograd, Baba Višnjina ulica, piše njka Velja i Dragi zdravi su, a Djordje Ruklić, bio je samnom do San Djovani gdje je ostao i neznam šta je sa njime. Pozdrav njka Aca Dinić.

DIM. S. JOVANOVIĆU, trgovcu, Beograd. — Tasa javlja da je Jova ođičnog zdravlja, o njemu se stara on i Kosta Djurici, Aca Dinić.

KATARINI M. MINICEVOJ, Zorina ul. br. 4, Beograd. — Vaš otac i Djordje-djević, bogoslov, zdravi su. Aca Dinić. PERA A. STEFANOVIĆ, pješad. pod-pukovnik, izvjestava svoju ženu u Nišu, da je zdrav, pita za djecu. Aca Dinić. ACA MIHAJLOVIĆ, drvarski trgovac iz Beograda, zdrav je, pita za ženu i djecu, da mu pišu preko njegovog kuma Ace Dinića, Zeneva.

JULKI STEVE MUSTARCIĆA, Čačak — Steva je zdrav, pita za vas, on je sada kod Rajka, pišite preko mene. Aca Dinić. KOSTA S. COHADZIC, javlja, da je njegov brat Djoko i sin Duško zdravi, moli njegovu snagu da mu piše preko Ace Dinića, Zeneva.

MATA STANOJLOVIC, direktor gimnazije iz Smedereva, pita za svoju ženu Darinku koja je ostala u Prištini, da mu se javi gdje je, on je zdrav, adresa preko Ace Dinića, Zeneva.

Pukovnik JEFREM MIHAJLOVIC zdrav je, pita za svoju porodicu, moli da mu se javi preko Ace Dinića, Hotel Terminus, Genf, Schweiz. »BORKU«, Valjevo. — Pročitao sam oglas, učinio sam sve da vezu dobijem. Pozdrav Aca Dinić.

DARI PERE DJ. SPASIĆA, trgovca, Pirote, »Tija Baras, pisao mi je Pera da je zdrav na istoj dužnosti, javite mu se preko mene, Sterije Bodi, Hotel »Terminus«, Genf, Schweiz. MARIKI F. NENEZIC, Trstenik. Filip piše da je zdrav, pita za vas i djecu, da mu se javi preko Sterije Bodi, Zeneva.

STEVIĆA D. STANOJEVIC iz Kragujevca zdrav je, moli svoga oca da mu piše preko Sterija Bodi, Zeneva.

KOSTA JOVANOVIĆ, apotekar iz Arandjelovca, zdrav je, moli svoga oca da mu se javi preko Sterija Bodi, Zeneva, Hotel »Terminus«.

MILUTINU GLIŠIĆU, Sabac. Pismo sam dobio, Miroslav je sada ponovo na dužnosti, ali Miletovu adresu neznam, on je u Francuskoj, tražim ga, pozdrav Aca Dinić, Geneve. MICI MIHAJLA GARDIĆA, Aleksinac. Pismo sam dobio, raniji oglas sam mu poslao, ali sada čujem da je došo u Francusku, pisao sam svima mojim prijateljima da ga pronadju, javi ću vam, pozdrav, Aca Dinić.

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Ljekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR sa tridesetogodišnjom praksom VELIMIR CVETKOVIĆ... Mlioka Velikog ul. Nr. 12, I. sprat.

Zubno-tehnički atelje. Vještačke zube na kaučuku, zlatne krunice, zube na štift, zlatne mostiće po švajcarskom sistemu.

Prodaja na više i na manje. METLE prodaja na više i na manje. G. B. Avram.

Vrata i prozore novije konstrukcije kupio bih. U kafani Kr. Milana br. 120.

Stanovi. Izdaje se zaseban stan, dvije sobe, pred-sobje i ostale udobnosti. Upi-tati u Birčaninovej ul. br. 27.

Razno.

Javljam svima mojim poš. mušterijama kao i ostalom građanstvu, da od danas počinje bravarska radnja.

Nestali.

Umoljavam svakog koji bi me mogao izvjestiti o mojim mužu STANIMIRU STOJANOVIĆU, kelneru iz Beograda.

KORESPONDENCIJA.

JULIJ ČEMERIKIĆ, Prizren. Dobih za tebe od Dragoljuba iz Zeneve krunica 264.73. Molim te javi mi preko „Beogr. Novina“.

G. VERI BOBIC, st. med. Zürich. Molim te Vera javi Dušanu da mi pošlje novac i izvjesti o Dragom i Ljubi.

UREDU „HUMANITAS“. Lu-sane, Section Serbe. Molim izvjestite načinom koji vam je najpodesniji na adresu: Miladnu Yakovljeviću, 443. West 22. St. NEW-YORK City U. S. AMERICA.

Gosp. NIKOLI PETROVIĆU, konzulu, Zeneva. Molim naplatite za moju vlastovinu Persidu udovu Nikole Mladenovića, bivšeg kasacionog sudije penziju po 226.58 dinara mjesečno od 1. novembra 1915.

G. JOVANU PREGOVIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Učtivo vas molim ako vam je moguće da se raspitate za moga muža Isaila Savića.

G. JEVREMU SIMIĆU, sekretaru poslanstva, Rim. Dragi Ješo. Mi smo svi u Beogradu od prošle godine i zdravi smo.

G.g. NIKOLI DJORDJEVIĆU, direktoru i VASI KOSTIĆU, ekvitantu, Solun. Molim vas gospodo za izvještaj o mome sestriću Ljubomiru Dumiću.

SPPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Zeneva. Molim ljepeo dostavite mome bratu Dušanu D. Peruniću, artilj. kapetanu moravske diviz. da sam novac u sumi 653 kruna primila preko Peštanske banke.

G. JOVANU PREGOVIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Učtivo vas molim ako vam je moguće da se raspitate za moga muža Isaila Savića.

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. Za Gosp. DAMJANA VLAJIĆA. Molim vas gospodine, izvjestite moga zeta Kostu Spartalja, da sam novac od 400 kruna preko Bečke Banke primila.

SVETOZARU BUJOŠEVIĆU, Zürich. Molim vas ljepeo, izvjestite moga muža Petra Krđžića, činovnika ministarstva vojnog, da sam zdrava i da sam primila 132 kruna.

SVETOZARU BUJOŠEVIĆU, Zürich. Molim vas ljepeo, izvjestite moga muža Milivoja Nedića, činovnika „Ministarstva vojnog“, da sam živa i zdrava, i da sam poslala novac primila oba puta.

G. JOVANU PREGOVIĆU, Hotel „Terminus“, Zeneva. Molim vas ljepeo javite Dragutinu Kostiću u Marselju, da sam primila i druge poslate pare.

Dragoljubu P. Radojloviću, Zeneva. Depesa nas je veoma obradovala, jer se brinemo, čim se učutiš. Javi uvijek za čiku kako je, i g. Mihaila gdje je, kao i za sve naše.

Molim sve i svakoga da me izvjestite ma šta budu znali o mom mužu Cedomiru Stankoviću naredniku moravskog divzijskog konjičkog puk. I. poziv mitaljesko odeljenje.

MOLIM prijatelje i poznanike da me izvjestite o Pavlu Corbiću iz Rudna, ako što znaju o njemu.

Gospodja STOJKA MILJKIĆ POPOVIĆA, pješačkog pukovnika, molim sve svoje i njegove muža prijatelje da je izvjestite ako znaju, jeli živ njen muž i da ga po mogućstvu izvjestite da je ona zdravo i da se nalazi u Novom Pazaru.

SOCIETE SERBE de la CROIX Rouge, Genf. Molim javite mome mužu Dimitriju Stojanoviću, učitelju da sam primila novac 219.78 Kr preko Wiener-Bank-Verein-a i da smo svi zdravi u majkinoj kući.

SRPSKOM CRVENOM KRSTU Zeneva. Molim za izvještaj o mome sestriću Ljubomiru Dumiću, poručniku moravskog konjičkog puka prvog poziva preko „Beogradskih Novina“.

Gospodjici SMILJI JOKSICEVOJ, Lausanne. Molim vas javite Karlu da smo svi živi i zdravi u Topčideru gdje je otac nadvrtar. Riče i Joče rade kao činovnici i za nas neka ne brine.

ZIVKO PETKOVIĆ, Zeneva. Prema vašoj želji izvjestili smo vašeg oca Nikolu Petkovića u Zagradje.

MOLIM prijatelje i poznanike da me izvjestite ako što znaju o mome mužu Savi Pavloviću, vojniku 2. čete 3. bat. III. poz. XI. puk. sumadijske divizije.

MOLIM prijatelje i poznanike da me izvjestite ako što znaju o mome mužu Savi Pavloviću, vojniku 2. čete 3. bat. III. poz. XI. puk. sumadijske divizije.

MOLIM sve prijatelje i poznanike da me izvjestite ma šta budu znali o mom mužu Stojanoviću, učitelju da sam primila novac 219.78 Kr preko Wiener-Bank-Verein-a i da smo svi zdravi u majkinoj kući.

ŠTAMBILO SVILU... IZRAĐUJE IZRAĐUJE IZRAĐUJE... BEGRAD... PREKO PUTA OD G. GUBERNIE - 392 -

PISACE STROJEVE... njih sustava sa čistim preinačujemo na latinska slova u kratkom roku... jedan udoban stan izdaje odmah po 20... sečno. Ulica Kr. Aleja broj 81, upitati u aviliji.

KORESPONDENCIJA.

MOLIM prijatelje i poznanike, da me kartom ili preko ovog lista, izvjestite, ako ma šta znaju, o mome mužu Petru Azdejkoviću, restorateru restoracije lapovske željezničke stanice.

Jovanu Draviću, profesoru, Paris. Molim vas braca Jovo raspitajte i izvjestite me ako možete, da li su živi i zdravi Pavle Vidojević, pješ. kapetan I. kl. VI. puka, I. poziva drnske div., Djordje Pešterac, obveznik pekarske čete, II. poziva, drinske div. i Viliman Pešterac, obveznik telegrafске čete, drinske div., II. poziva.

Radomiru Djokoviću, inženjeru, Paris. Vaš oglas u „Beograd. Novinama“ pročitala sam i mnogo sam se obradovala što ste živi i zdravi.

G-dja LUJKA KLIDIS, Rue de Hesse 12, Zeneva, izvještava g-dju Stevku Božanović, da su joj muž i sin zdravi i da žele da im se ona oglasom javi.

Gosp. Aci Diniću, Zeneva. I ako nepoznata ipak se usudjujem, da vas najučtivije zamolim, da uputite jednu kartu g. Žarku Ruvidiću, ljekaru i sanitetskom majoru, i zamolite ga da vas istim putem izvjesti, jeli živ i zdrav moj sin jedina Ne-nad Stanković, medicinar i ljekarski pomoćnik u bolnici sa g. Ruvidićem, odnosno u drin. bolni. četi. II. poziva. Ujedno ga izvjestiti da se ja nalazim u našoj kući u Čacku.

G-dji Zorki Dobrosava Milenkovića, Mar-sej. Čitajući iz novina vidim da mnoge izvještava, vate, iz puka gdje su. Molim Vas i kao nepoznata da me izvjestite za moga muža Borisava Borisavljevića pješ. kapetana 3. čete, 2. bataljona XIX. puka preko ovih novina.

Marku Stojanoviću, V. Guverneru Narodne Banke, preko Mare Mihaila Ristića, Zeneva. Primio sam dvije hiljade kruna, i blagodariam. Na glavnoj zgradi, u kojoj je i tvoj stan, pokrili smo u martu, sva oštećena mjesta na krovu.

ALEKSANDAR ZRAVKOVIĆ, kadet serb. krigsgefang. Aschach a/D. Danas dobi g. Smilja tvojku kartu iz koje vidim da ni jednu od naših tvojih karata nisi dobio.

Privatni Informacioni biro za Srbe, Zeneva. Za Dragutina P. Gavrilovića, pješadijskog potpukovnika iz Čacka. Hvala na izvještaju. Ja sam i svi naš zdravo.

DUŠANU RISTIĆU, Ured Humanitas Centrale Section Serbe, Rue des Terreaux 10, Lausanne, Suisse. Izjavljujemo vam veliku zahvalnost na izvještaju o Nikoli Nikoliću, Sičevcu. Molimo vas izvjestite Nikolu da smo u kući svi živi i zdravi i da se za kuću ništa ne brine.

DUSANU GODJEVCU, Beograd, Pro-te Mateje ulica 12. Dolazim čim voz pu-ste u saobraćaj. Ranka. 377

LJUBICA POPOVIĆ, Geneva. Bo-ško, Ivan, mala Nulanka i svi ostali zdravi smo. Izvjesti Zaku. Dana Andrejević, Niš, Dvorska 13. 378

ANTI ATANACKOVIĆU, telalu, Ze-neva. Raspitaj za mog zeta Vladu Kovačevića, kapetana, i Pavla Jovanovića, poručnika i javi. Aleksa Arandjelović, knjižar. 376

DUSANU RISTIĆU i MILUTINU POPIĆU, Zeneva. Apelujem na vas kao moje prijatelje, da me izvjestite za moga jedinca sina Stevana Balezarovića (Cane-ta) koji je otišao sa mojim bratom Perom i do danas se nije javio.

UROŠ ILIĆ, Abaucit 1, Geneve, Su-isse. Pročitao sam tvoj oglas u „Beogradskim Novinama“ na koje ti odgovaram: Lepša Papadopolas sa svekrvom zdrava u Leskovcu, apoteka zatvorena. Javi Vladi, Svetozaru i Tihomiru, da smo svi zdravi i da nebrinu ništa, snajka Mara sa djecom zdrava kod svoje kuće.

MOLIM gospodina Dušana Ristića i ostale prijatelje na strani da izvjestite moga sina Djordja Vidojkovića, art. majora, da smo ja i Dana zdravi i imamo sredstava za život.

DRAGUTINU DJUKANOVIĆU, Beo-grad. Izvjestite moga sina Zivka, koji vam je pisao iz Zeneve, da smo zdravo i neka za nas ne brine. Nikola Petković iz Zagradja. 368

Gospodinu DRAGUTINU SUBOTIĆU, profesoru, Engleska. Izvještaj o Miloradu dobio sam. Molim, izvjestite nas za Boru Roksandjića, ort. kapetana, Boru Stanimirovića i Srbišlava (Miloradove kolege). Rada, Desa, Pavlović, Nemanjina 66, Niš. 386

PETAR-PERA STEFANOVIĆ valjač-ka, kafedžija iz Leskovca, molim sve svoje prijatelje i poznanike ako bi ma šta znali o njegovom bratu Hristodoru Poši Stefanoviću valjački, sajdžiji iz Leskovca, i naće komordžiji I. pešad. puka II. poziva moravske divizije, da ga izvjestite na njegovu adresu u Leskovcu, na čemu će ostati večitio blagodaran. 385

ALEKSI GREBENAROVIĆU, Zeneva, Hotel „Terminus“. Aco javi preko „Beogradskih Novina“ ako što znaš o Milanu, Voji i Joci, kao i o Dači T. Radojkoviću i Dragoljubu Prebiškoviću. Mi smo svi zdravo i dobro. Pozdravlja te sestra Mica. 384

ILIJU MIHAJLOVIĆU Njice. Molim te llija, budi dobar i javi Vladi da sam primila novac, 216 kr., koji mi je poslao, i da smo ja i Olga zdrave, u Arandjelovcu kod tetke. Bila sam skoro u Beogradu i tamo svi zdravi, tata je umro decembra u Prištini, neznam dali zna. Molim te još izvjesti se za mog brata Petra M. Petrovića, telegraf. odelj. du-nav. diviz. I. poz., i za liju R. Valovića, III. čete IV. bataljona X. puka II. poziva šumad. diviz. Javi mi sve preko ovih novina. Unaprijed ti zahvaljuje i pozdravlja Anka V. Protića, Arandjelovac. 8373.8

Gospod. upravniku bolnice, Mitrovi-ća Kosovska. Moj brat RAFAJLO AVRA-MOVIĆ, ležao je u decembru prošle go-dine u bolnici od tifusa. Kako od tada nemam o njemu nikakva izvješća, to vas najučtivije molim, da mi na osnovu bol-ničkih knjiga izvjestite šta je bilo s njim. Izvještaj o bratu izvolite poslati pismo-ma na adresu: Ruben Avramović, Dubrovač-ka 30, Beograd. Unaprijed blagodareći na usluzi ostajem s poštom Ruben Avramović. 8356.8

MILANU ANDJELKOVIĆU, Sr-ska. Molimo vas upitajte Petra Kr, koji zna šta je sa llijom Božovićem i gđjom Panićem, vojnim činovnicima, nas ovim putem izvjestite, zašta vam godarimo. Mi smo zdrave u Nišu. Marina Božović, Julka Panić. 389

G. Budimović, Kruševac. Koči Ljotiću, Zürich. Molim vas ljepeo raspitajte i saznajte, pa me kartom ili preko ovog lista izvjestite, za moga muža Stojana Petrovića (pilara) iz Kruševca, I. puk posljednja odbrana. Kao i za brat Dragomira Donića, podnarednika 4. čete rezerv. inženjerskog batalj. II. poziva. Dan-rinka Petrović, Kruševac, Regierungstr. Br. 3

G. Peri Kušakoviću, apoteka Zeneva. Molim da saznate i preko „Beogradskih Novina“ me izvjestite, mom mužu Dušanu Janiću, mes. stanu 14. puka kadr. i Milanu Janiću podnaredniku telegraf. odj. III. art. bratu Dušanovom, jesu li živi. — S. nislava Gjuvarević-Janić, Kruševac. Br. 3

G. Nedeljku Gizdaviću, profesoru, Na-juučtivije molim vas da izvolite napisati za moga sina Djordja D. Radulovića, ni-ka IV. razr. čačanske gimnazije za ko-se do sada nije ništa čulo. Takođe molim sve moje prijatelje i poznanike, ko bi znajao za moga sina Djordja neka mi javi. Unaprijed blagodarna Milica pođ. D. Radulovića iz Ivanjice. 8356.8

Milutinu Rakoviću, p. poručniku be-njerskom. Novac poslat preko banke p. mih. Vest o tebi mnogo nas je sve obradovala. Ja sam kod mame, svi smo zdravi kao i tvoja mati i ostali. Mica rođila zance. Raspitaj i javi za Dragana i Ljubi-ka kao i za tatu i tvoju braću. Pošlij opet novaca što više, jako mi je potreban. Pro-slava ljubi ruku tati. Mnogo te svi pozdravljamo. Tvoja žena Mira. Kragujevac, Nemanjina 10. 8356.8

POZORIŠNA KAFANA preko puta Gouvernmana. BELO I CRNO ŠTAJNBROŠKO PIVO DOBRA VINA Svakodnevno koncert.

Sanduka mrtvačkih Komarnika, Nudipreta, Astala, Korita za veš, Basamaka raznih ima kod tištera RAKE u staroj pivari Balkanska 49., Beograd.

Hajveća tvornica peći u Budimpešti. Više odlikovanja Jenő Koch Tvornica trajno-gorećih „Meidinger“-peći BUDIMPEŠTA Szondy utca 53. Telefon No 869, Interurban.

Nirnberška Radnja Josifa Kalderona Vatrogasna ul. br. 3., Beograd, do bivše Beogradske Opštine preporučuje trgovcima svoje bogato stovarište, nirnberške robe, hartije, ansichtskarata i feldpostkarata. Cijene su vrlo niske.

ŠPEDITERSKA RADNJA Akcionarskog Društva za skupljanje brzovozne robe Beč-Budimpešta Ekspozitura Beograd, ulica Čika Ljube 16 otvoren je. Vršti sve poslove koji spadaju u olpravničku struku

Ispostava Dioničkog društva za specijalnu gradnju u Budapešti Tehnički upravitelj arhitekt Karl Csimer preuzima projektiranje i izvednju novih gradnji adaptacije, kanalizacije i gradnju ceća i t. Zastupništvo Fabrike cementne robe D. D. Josef Walla, Budapešta za proizvodnju cijevi kamenog sastava, cementnih cjevi, cementnih i mozaik-pločica, premeta od umjetnog kamena, spomenika i t. Beogradska Kancelarija: Knez Mihajlova 51. II. sprat. HOTEL „ZLATAN ANGELO“ s namješajem. Za uslove obratiti se Leposavi D. Lecco, Vatrogasna ul. 13.